

Pregledni naučni rad

INKLUZIVNA UVJERENJA UČITELJA I NASTAVNA PRAKSA U RADU SA UČENICIMA S NEKIM SIMPTOMIMA NEPAŽNJE POVEZANIM S ADHD-OM

Doc. dr. Esmeralda Sunko
Prof. dr. Ivana Batarello Kokić
Prof. dr. Nataša Vlah

Sažetak

Cilj ove studije je analiza i usporedba nastavne prakse u inkluzivnom okruženju. Studija je usmjerena na samoprocjenu nastavne prakse učitelja u radu s učenicima sa sedam ili više simptoma nepažnje povezanih s ADHD-om, a ovisno o njihovom uvjerenju o vrijednostima inkluzivnog obrazovanja i nekim demografskim čimbenicima. Rezultati su smješteni u kontekst suvremene literature o inkluzivnoj obrazovnoj praksi, stavovima učitelja prema učenicima sa simptomima nepažnje povezanim s ADHD-om i nastavnim praksama/strategijama koje se koriste u razredu. Upitnik je ispunilo 660 učitelja iz 13 hrvatskih županija. Od učitelja koji su sudjelovali u istraživanju zatraženo je da ispune standardizirani upitnik, uključujući demografski upitnik i dvije skale: *Skalu samoprocjene nastavnih praksi* (Vlah i Grbić 2017) i *Skalu učiteljskih uvjerenja o vrijednostima inkluzivnog obrazovanja* (Skočić Mihić, Gabrić i Bošković 2016). U pokušaju dobivanja odgovora na istraživačko pitanje o odnosu između nastavnih praksi koje prepoznaju sami učitelji i koje se koriste u radu s učenicima s nekim simptomima nepažnje povezanim s ADHD-om, mjestom stanovanja i veličinom škole, poučavanjem u razrednoj ili predmetnoj nastavi, razinom obrazovanja učitelja, radnim iskustvom i uvjerenjem o vrijednostima inkluzivnog obrazovanja, korištena je korelacijska i hijerarhijska regresijska analiza. Rezultati ukazuju na korelaciju između: samoprocijenjene nastavne prakse opisane s tri faktora (pohvale učenika i podržavajuća komunikacija; prilagodbe ocjenjivanja za učenike; i sveobuhvatan pristup uključivanju učenika s posebnim potrebama); razine obrazovanja učitelja; poučavanja u razrednoj ili predmetnoj

nastavi; i učiteljskim uvjerenjima o vrijednostima inkluzivnog obrazovanja. Pomoću hijerarhijske regresijske analize detaljnije su istraženi odnosi između istraživanih varijabli u kojoj su kao kriterij služili različiti faktori samoprocijenjene nastavne prakse. U predloženom modelu inkluzivna uvjerenja učitelja značajni su prediktori nastavne prakse. Ovi rezultati proširuju rezultate prethodnih istraživanja. U radu se raspravlja i o implikacijama na obrazovanje učitelja i daju se prijedlozi za buduća istraživanja.

Ključne riječi: uvjerenja o inkluzivnom obrazovanju, nastavna praksa, učenici s ADHD-om, ADHD pretežno nepažljivi tip.